

២

ទំព័រទី១៧៦

ម៉ោង ៩ ព្រឹកហើយ

លោកពិសិដ្ឋវង្សដើរចុះដើរឡើង មើលចូលមកខាងក្នុងបន្ទប់
បន្តិចរួចក៏ស្រដីថា ៖

- ប៉ាមិនជំទាស់នឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់កូនទេ.... ប៉ុន្តែប៉ាមាន
សំណូមពរមួយចំពោះកូន !

- មានប្រសាសន៍មកចុះប៉ា សំណូមពរយ៉ាងម៉េចខ្លះ ?

- ប៉ាមានតែកូនមួយ ជាគ្រូយជីវិតរបស់ប៉ា រឿងរបស់កូននិង
មុនីឃើញថាស្វិតស្វាញនឹងគ្នាណាស់ អ្វីៗទាំងអស់កើតមកពីល្អិតថៅកែ
ហ្នឹងឡងទេ ប៉ាក៏លែងគិតតទៅទៀតដែរ ប៉ុន្តែប៉ាមិនចូលចិត្តនារីលេង
កូនសោះ ! ហេតុនេះបើមានកូនប្រសាជានារីលេងកូនទៅហើយ ប៉ាសុំ
អោយកូនអនុគ្រោះដល់ប៉ានូវចំណុចពីរខាងក្រោមនេះ ៖

- បើកូនការរួចមានកូនប្រុស ប៉ាទុកកូននោះឱ្យកូនចិញ្ចឹមរក្សា
ទីពីរបើមានកូនស្រី ប៉ាសុំយកកូនស្រីរបស់ឯងមកចិញ្ចឹម ហើយសុំផ្តាច់
ចេញពីឯងដាច់ខាតថា វាជាកូនប៉ាបង្កើតដើម្បីកុំឱ្យវាមានទំនោរ ងាក
ទៅរកសិល្បៈលេងកូនដូចម៉ែវាទៀត !

ពិសិដ្ឋនេះភ្ញាក់នឹងសំដីនេះពេកក្នុង ៖

- ប៉ា ! អោយតែខ្ញុំមានកូនស្រី ប៉ាសុំយកទាំងអស់ឬ ?

- អាចថាយ៉ាងហ្នឹងក៏បាន ! ប៉ុន្តែប៉ាកំលាំងចាស់ប្រហែលរស់
នៅមិនយូរ ដើម្បីចិញ្ចឹមកូនស្រីរបស់ឯងអោយបានគ្រប់ចំនួននោះទេ ប៉ា
ត្រូវខិតខំឆ្លើយ៉ាងណាកុំអោយចៅស្រីរបស់ប៉ាក្លាយទៅជាតារាភាពយន្ត

- ប៉ា ! បើដូច្នេះប៉ាមិនយល់ព្រមទទួលស្គាល់អូនមុនីថាជាកូន
ប្រសាទេឬ ?

- ប៉ាមិនប្រកាន់ដល់ម្លឹងទេ ប៉ុន្តែជ្រុលតែមួយបានហើយ កុំឱ្យ
តពូជពង្សតទៅទៀត ! កូនស្រីប៉ាចង់អោយចេះខាងវិជ្ជាមេផ្ទះ ឬជាករី
និពន្ធ ដែលមានលក្ខណៈរស់នៅស្ងប់ស្ងាត់ មិនកញ្ឆោតកញ្ឆោតបែននោះ
ទើបសមតាមបំណងប៉ា ! បើកូននៅនឹកអាសូរ គួរកូនធ្វើតាមពាក្យ
ខាងលើនេះផង !

ពិសិដ្ឋខាំមាត់ហើយសំរេចចិត្ត ។

- ប៉ាដើម្បីសុខភាពរបស់ប៉ា និងដើម្បីអោយអាពាហ៍ពិពាហ៍
របស់កូនប្រព្រឹត្តទៅដោយសុខសាន្ត កូនយល់ព្រមតាមពាក្យសុំរបស់ប៉ា
ហើយ !

លោកពិសិដ្ឋវង្សទះស្មាកូនតិចៗ ៖

- ល្អណាស់ ! នេះប៉ានឹងរង់ចាំទទួលចិញ្ចឹមកូនស្រីរបស់ឯងកំដរ
វ័យចាស់ជារបស់ប៉ានៅក្រាចុងបំផុតនៃរបស់គោលបំណងរបស់ប៉ា !

នេះសំលឹងមុខប៉ាទៅទាំងក្តីវិយោគ ៖

- កូនសូមអោយរៀបការរួច បានកូនស្រីមួយសំរាប់យកមក
ជូនប៉ាដើម្បីអោយប៉ាបានសំរេចតាមបំណង ! កូនស្វាមីណាស់ ដោយ
រូបកូនមិនបានជាទីពេញចិត្តនៃប៉ា រីឯកូនប្រសាបក៏ខុសបំណងប៉ាទៀត !

លោកពិសិដ្ឋវង្សបញ្ចេញដង្ហើមយូរ ÷

- អ្វីៗជាព្រេងវាសនាបានចារមក..... ប៉ាត្រូវតែខំរក្សាសុខភាព
ឱ្យល្អ ក្រែងថ្ងៃការបណ្តាលអោយឈឺ ទៅជាខកខានមិនបានចូលរោង
នាំអោយអំពល់វែងឆ្ងាយ រឿងនេះប៉ាសំរេចថាយល់ព្រមតាមឯងហើយ
ចុះខាងស្រី ?

- បាទប៉ា ! ខាងស្រីក៏មិនជំទាស់អ្វីទៀតដែរ !

- ចុះមហាជន ?

- មហាជនកំពុងតាមដានរឿងនេះខ្លាំងណាស់ដែរ !

- មុនីមានសុខភាពល្អមាំមួនឡើងវិញហើយឬ ?

- បាទប៉ា ! នាងមាំមួនហើយ តែសាច់នៅស្លាំងបន្តិច !

- តើឯងនៅតែអនុញ្ញាតិអោយប្រពន្ធឯងលេងកុនតែរហូតឬ ?

នរៈទ្រឹងបន្តិចដែរ ÷

- រឿងនេះមិនកំណត់ទេប៉ា ! កាលណាចាស់បន្តិចទៅ យើង
នាំគ្នាប្រែការងារថ្មីទៀតក៏មិនដឹង !

- អូហ្ន៎ ! កុំរៀននិយាយយ៉ាងនេះកូន តូកុនចាស់ណាស់មាន
ការពិសោធន៍ច្រើន ងាយនរណាអោយឈប់លេង គេនឹងដើរតួជាឪពុក
ឬម្តាយទៅទៀតមិនខាន ! ហ៊ី មើលទៅប្រពន្ធឯង លេងកុនមួយ

អាយុហើយ ហើយកុំភ្លេចបណ្តាំប៉ាអោយសោនណាំ ! តែប្រពន្ធឯងឆ្លង
ទន្លេ បានកូនស្រីយកមកអោយប៉ាភ្លាម !

នរៈយល់ព្រមតែខ្លួនឯង គេពុំដឹងថាតើមុនីយល់ព្រមតាមគេឬ
មិនព្រមទេ ប៉ុន្តែឃើញឪពុកជូរចត់ខុសបំណងរបស់គាត់ច្រើនដងពេក
មាណពមិនដាច់ចិត្តអោយគាត់អស់សង្ឃឹមជាថ្មីទៀតសោះ អ្នកក៏យល់
ព្រមគ្មានគិតតូចឬរ ។

ម៉ោង ៦ ល្ងាច នរៈត្រឡប់មកពីគេហដ្ឋានឪពុករបស់គេ វិល
ទៅកាន់ផ្ទះភានុមាវិញ ក៏បានជួបមុនីអង្គុយចាំគេជាស្រេច ។ នាងក្រមុំ
បានជានា ដុះសក់ប្រហែលមួយធ្នាប់ដៃ មុខស្រស់ផ្អែមផងតែនៅស្លាំងនៅ
ឡើយ ។ យល់សង្សារមកដល់ភ្លាម មុនីស្ទុះទៅទទួល ÷

- បងនរៈ !

- មុនីអូន ! រឿងយើងបានសំរេចហើយ ប៉ាបងលែងប្រឆាំង
ទៀតហើយ ប៉ុន្តែគាត់មានសំណូមពរមួយយ៉ាងចំលែក !

- ចំលែកយ៉ាងម៉េចទៅបង ?

នរៈរៀបរាប់គោលបំណងរបស់ឪពុកគេប្រាប់មុនី ហើយជួយ
សំរួលថា ÷

- អូនថតកុន បងជាអ្នកភ្លេង យើងរំលំណាស់ ! បើប៉ាគាត់
ធានាចិញ្ចឹមកូនយើង ដូច្នេះស្រួលយើងហើយ ធម្មតាកូនវាមិនភ្លេចម៉ែ
ភ្លេចឪទេ !

មុនីនឹកក្បាលតិចៗ ÷

- បើគាត់គ្រាន់តែធានាចិញ្ចឹម អូនមិនសូវគិតប៉ុន្មានទេ ! ប៉ុន្តែ ក្រែងគាត់បង្គាប់វា មិនអោយស្គាល់យើងដូចម៉ែឪធម្មតាណាបង !

- គាត់ត្រូវការតែកូនស្រីទេ បើយើងមានកូនប្រុស គ្មានបញ្ហា អ្វីទាំងអស់អូន កូនយើងមិនមែនសុទ្ធតែស្រីនោះទេ យ៉ាងហោចណាស់ ក៏មានប្រុសមួយនឹងគេដែរ !

អ្នកទាំងពីរនិយាយគ្នាដល់នេះ ស្រាប់តែក្រហមមុខរៀងខ្លួន ព្រោះគេមិនទាន់ចូលរោងការផង ស្រាប់តែជជែកគ្នារឿងកូនទុកជាមុន ទៅហើយ ។

ភានុមាដើរចូលមកដោយចំអន់ថា ៖

- យី ! ប្រុងបើកកាតាឡាទុកមើលមុខកូនអោយល្អ ដូចតូងក ប្រទេសណាហ្នឹង ? បានជាជជែកគ្នាឮៗម្ល៉េះ ?

មុនីរតតែអៀន នរៈនិយាយសើចៗ ៖

- ភានុមា ! រឿងគ្នានិងមុនីនៅតែថ្ងៃចូលរោងការទេ ចុះឯង ថ្ងៃណាចូលរោងការនឹងគេ ? យ៉ាងម៉េចៗ កុំដណ្តឹងកូនគ្នាទុកវិយ !

ទាំងអស់គ្នាសើចក្តាកក្តាយ ។

មួយខែក្រោយមក អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងតារាងកកាពយន្តមុនី និងយុវជនអ្នកភ្លេងពិសិដ្ឋនរៈ បានប្រារព្ធឡើងយ៉ាងគគ្រឹកគគ្រេង ល្បី ពាសពេញទីក្រុង ដោយមានភ្ញៀវជាច្រើន ចូលរួមយ៉ាងច្រើនកុះករ ។ សំលេងពរជ័យសិរីមង្គលជាច្រើនបានលាន់ឡើង ជូនពរដល់គូស្វាមីទាំង ពីរ អោយបានរួមរស់នឹងគ្នាប្រកបដោយសុភមង្គលគ្រប់ប្រការ ។

ឥឡូវនេះស្នេហារបស់គេទាំងពីរបានសំរេចហើយ ដោយមាន អាពាហ៍ពិពាហ៍ជាអះអាង ។ តើរសជាតិស្នេហារបស់សង្សារគ្រប់រូប មានន័យបរិបូណ៌ទៅលើភ្លេងការតែប៉ុណ្ណោះទេឬ ? ប្រហែលមិនទាន់ បរិបូណ៌នៅឡើយទេ ព្រោះពេលនេះមុនីបានរស់នៅក្បែរនរៈជានិច្ច ការមែនហើយ តែនាងនៅភ័យៗ នឹងកូននាងដែលកើតមកជាស្រី ត្រូវ ប្រគល់អោយលោកពិសិដ្ឋវង្សទាំងអស់ ។ មុនីសុំបង់ស្រន់អោយកូន នាងកើតមកដំបូងជាកូនប្រុសទៅ ។

ការហើយបួនខែ មុនីមានទំងន់បីខែហើយ ៖

- ឱ ! អស់លោកទេវតារក្សាទ្វីបលោកទាំងប្រាំអើយ មេត្តា អោយខ្ញុំកើតបានកូនប្រុសមុនមក ដើម្បីអោយបានជាកូនខ្ញុំពិតៗ !

នរៈអាចយល់ចិត្តភរិយាបានយ៉ាងច្បាស់ គេខំលូងលោមនាង ថា ៖

- មុនីអូន ! ប៉ាចិញ្ចឹមក៏ដូចម៉ែឪធម្មតាដែរ អូនដូចជាបារម្ភ ពេកហើយ !

- បងនរៈ ! អូនស្រឡាញ់កូនណាស់ តែបងបានជាជ្រុលសន្យា ទៅហើយ ទើបអូនមិនអាចប្រកែកកើត បើកូនយើងស្រីអូនចំបែង ណាស់ រស់បែកពីកូនតើអូនអាចទ្រាំបានដែរ ?

- ចាំហេតុការណ៍កើតមានសិន ចាំព្រួយអូន ! បើអូនព្រួយ មុនហេតុការណ៍ គឺថតកុនលែងកើតហើយ ប៉ាបងមានបំណងចិញ្ចឹម បំប៉នវាឱ្យក្លាយទៅជានារីរៀនសូត្រ តែបងជឿថា បើម្នាក់ប្រហែលជា

គាត់ចង់បាន ប្រសិនបើបីបួននាក់ គាត់នឹងឮឮទ្រាន់រុញអោយយើងខ្លះ វិញមិនខានទេ !

- តើបងជឿថាអ្នកអាចបង្កើតបុត្របានរាប់ជួនឬ ?

- មិនបាច់ជួនទេ ត្រឹមតែ ៦ នាក់អីបានហើយ ប្រុស៣ ស្រី៣ សមល្មមនឹងសមត្ថភាពយើងចិញ្ចឹមបាន ។ ប្រុស៣ ឱ្យវាធ្វើមេធាវីម្នាក់ សំរាប់ជួយម៉ែវាពេលមានរឿង ម្នាក់ទៀតឱ្យធ្វើអធិការចាប់ចង ស្រួល ការពារសន្តិសុខអោយម៉ែវា ហើយចុងក្រោយឱ្យធ្វើពេទ្យដើម្បីពិនិត្យ ម៉ែវាពេលឈឺ និងកូនស្រីបីនាក់ទៀត តាមឱ្យធ្វើអីស្រេចតែគាត់ចុះ !

- បងគិតតែអ្នក ! ចុះរូបបង តើបងគិតអោយកូនយើងវាជួយ ខាងអ្វីខ្លះ ?

- ចំពោះបងមិនសំខាន់ទេ ! អោយតែអ្នកបានរីករាយ យក កូនទៅបំរើអោយអស់ចុះ !

មុនីសើចភ្លេចទុកព្រួយមួយត្រា ។

ធ្មេចបើកៗ ពេលវេលាបានរំលងទៅយ៉ាងឆាប់រហ័ស មុនីបាន ឆ្លងទន្លេរួចហើយ កូននាងកើតមកស្រីមុនគេបង្អស់ ដូច្នេះលោកពិសិដ្ឋ វង្ស ដែលឈរចាំស្តាប់លទ្ធផល បានសំរេចសុំយកទៅចិញ្ចឹមភ្លាម គ្មាន និយាយស្តីអ្វីច្រើនឡើយ ។ មុនីខំកាត់ចិត្តហុចកូនស្រីទៅអោយឪពុក ក្មេក ដោយមិនហ៊ានសំរក់ទឹកភ្នែកឡើយ ។

លោកពិសិដ្ឋវង្សទទួលចៅមកបី និយាយលួងលោមកូនប្រសា ថា ÷

- កូនស្រី ! ចូរកូនកុំព្រួយបារម្ភអោយសោះ ប៉ាឆាប់ចិញ្ចឹម រក្សានូវរហូតដល់រស់បានជាមនុស្ស ដូច្នេះប៉ាតែមានសមត្ថភាពបរិបូរណ៍ អាចចិញ្ចឹមរក្សាទៅស្រីអោយមានសុខភាពល្អបរិបូរណ៍បានដែរ កូនស្រី មានប្តីនៅថ្នាក់ថ្មីថ្មី ... ឆ្នាំនេះកូនសំរាលបានកូនស្រីមួយ ឆ្នាំក្រោយ កូនអាចសំរាលបានកូនប្រុសមួយទៀតជំនួសវាមិនខាន... ទេវតាអាណិត ប៉ាទើបប្រទានកូនស្រីមកមុន ដើម្បីឱ្យប៉ាបានចិញ្ចឹមវា ចូរកូនអាណិត ប៉ាដែលរស់នៅតែម្នាក់ឯង មានចៅស្រីបន្លែងដូច្នេះ លែងកើតទុក្ខទៀត ហើយ កូនទាំងពីរខំរក្សាគ្នាណា ! ឆ្នាំក្រោយសុំឱ្យឯងបានកូនប្រុស មួយទៀតដូចបំណង !

មុនីសំរើងកូនភ្លៀកៗ ប៉ុន្តែសំដីឪពុកក្មេក នាងគួរអាណិតដែរ នាងដណ្តើមកូនប្រុសគាត់មកធ្វើជាប្តី ឥឡូវគាត់ដណ្តើមកូននាង យក ទៅចិញ្ចឹមវិញរួចគ្នាហើយ ។

- ប៉ា ! បើកូនទៅលេងអោយកូនជួបមុខវាផង !

- មិនអីទេ ប៉ានឹងអោយវាចេញមកទទួល ប៉ាលាសិនហើយ ណា ! នរៈកូនប្រឹងប្រែងការពារប្រពន្ធអោយមែនទែន សរសៃខ្លីកុំឱ្យ យំច្រើនប្រយ័ត្នទាន់ !

មុនីខំលេបទឹកភ្នែកចូលទៅវិញ ÷

- កូនមិនយំទេប៉ា ! រឿងនេះយើងបានដឹងមុនរួចទៅហើយ !

លោកវង្សមិនហ៊ាននៅយូរទេ ខ្លាចក្រែងមុនីកែប្រែចិត្តទារយក កូនវិញ ព្រោះគាត់គ្រាន់តែជាអ្នកបីបាច់ មិនមែនជាឪពុកទារិកានេះ

ឡើយ គាត់ឃើញមុនគោរពសំដីមិនកកកុក គាត់អរណាស់ និយាយ
ខ្សឹបខ្សួចតែក្នុងចិត្តថា "ចៅស្រីអញនឹងក្លាយទៅជានារីម្នាក់ សុភាពរាប-
សា គេឯងលាន់មាត់សរសើររាប់អាន មានប្តីជាមនុស្សត្រឹមត្រូវ មិន
មែនជាអ្នកលេងកុនដូចម៉ែវាទៀតឡើយ !" ។

គ្មានសូញសាញ ខ្លាចទារកនោមដាក់ឬដុះដាក់អ្វីទេ លោកវង្ស
បីចៅមកឱ្យស្រ្តីចំណាស់ម្នាក់ គាត់នេះអរណាស់ ម្ចីម្នាទទួលពីដៃគាត់ ។

- ស្រីហើយ មែនទេលោក ?

- ស្រីមែន ! តោះយើង !

មីងចែមស្រ្តីមេដោះដែលលោកវង្សជួលទុកមុន ម្ចីម្នារួចរៀប
ចំចេញដំណើរឥតបង្អង់ ។

លោកវង្សញញឹមស្រស់ថ្លា ហើយចរចានឹងមីងចែមថា ៖

- អ្នកចែម ! ប៉ុន្មានឆ្នាំមុនអ្នកចិញ្ចឹមនេះ ឥឡូវនេះអ្នកត្រូវ
ចិញ្ចឹមកូនស្រីវាបន្តទៀត ! ខ្ញុំសុំឱ្យអ្នកប្តូរបច្ចេកទេសចិញ្ចឹម កុំឱ្យវាចិត្ត
ធំដូចនេះទៀត ត្រូវអោយវាមានចិត្តទោរទន់មករកអ្នកមានគុណខ្លះផង
ចៅស្រីខ្ញុំនេះបើវាធំឡើងបែកគំនិតលេងកុនទៀត ខ្ញុំនឹងសំលាប់ខ្លួនមុន
មច្ចុរាជមកឆក់យក ហើយអ្នកចែមអាណិតខ្ញុំ មុននឹងបំបៅវាត្រូវឧបកិច្ច
ថាអោយមានចិត្តទន់ភ្លន់ណា !

- ចាស ! លោកប្រុស ខ្ញុំនឹងប្តូរវិធីថែរក្សាវាហើយ ដើម្បីឱ្យវា
មានចិត្តកាត់រកលោកប្រុស ! សូមលោកប្រុស ឧស្សាហ៍ឈរមើលមុខ
វា អោយវាឃើញខ្សែភ្នែកលោកប្រុស វានឹងយល់តាមលោកប្រុសជា

មិនខាន !

- សូមអោយទេវតាមេត្តាខ្ញុំ បញ្ឈប់ចៅស្រីខ្ញុំអោយវាផុតពី
ដើរតូកុនមួយមុខចេញ ខ្ញុំអរណាស់លោកអើយ ... !

ដោយសារតែមូលហេតុចង់ឱ្យចៅស្រីរបស់គាត់ស្លាប់កុន លោក
វង្សបានប្រគល់គ្រឹះស្ថានរកស៊ីទាំងអស់ អោយនរៈកាន់កាប់ជំនួសហើយ
រូបគាត់បានលាឈប់នៅភ្នំពេញទៅរស់នៅជនបទវិញ ។

ផ្ទះលោកវង្សនៅជនបទ សង់របៀបបុរាណនិយម មានទីធ្លា
ស្រឡះល្អណាស់ លោកវង្សប្រិតព្រៀងចិញ្ចឹមរក្សាចៅស្រី ហាមឃាត់
គេឯងកុំអោយនិយាយប្រាប់វាថាមានម្តាយជាអ្នកលេងកុន ។ គាត់ហៅ
ចៅស្រីថាកូនៗហើយករថានាងជាកូនគាត់បង្កើត ។ គោលបំណងលោក
វង្សអោយតែចៅស្រីគាត់មានអាយុគ្រប់ ១០ ឆ្នាំ គាត់នឹងបញ្ជូនទៅឱ្យ
រៀនវិជ្ជាមេផ្ទះនៅប្រទេសជប៉ុនមិនខាន ។ គាត់បញ្ជូនចៅស្រីអោយ
ទៅរៀនពីតូចដូច្នេះ ដើម្បីការពារកុំអោយម៉ែវាស្គាល់ផង និងការពារកុំ
អោយចៅស្រីគាត់ មានគំនិតចង់លេងកុនដូចម៉ែវាទៀត ។ លោកវង្ស
បានដាក់ឈ្មោះចៅស្រីគាត់ថា ពិសិដ្ឋវង្ស ដានី ។

.....

ប្រាំឆ្នាំបានកន្លងទៅហើយ កេរ្តិ៍ឈ្មោះតារាឯកភាពយន្តមុនី នៅ
តែល្បីល្បាញសុះសាយដដែល ប៉ុន្តែគួរអោយអាណិតនាងណាស់ ៥ ឆ្នាំ
នេះនាងមានតែបុត្រីមួយគត់ ហើយកូននោះត្រូវដឹកកូននាងយកទៅ
ចិញ្ចឹមទៀត ។ មុននឹកកូនរាល់ថ្ងៃ កាលណានាងសំដែងកុនកំសត់ប្រាត់

កូន មុនីយំមែនទែន បណ្តែតអារម្មណ៍ទៅរកកូនស្រីដែលជីតាយកទៅលាក់បាត់ ។

នរៈតែងសង្ឃឹមថា គេនឹងបានកូនប្រុសម្នាក់ទៀត នៅថ្ងៃណាមួយមិនខាន ប៉ុន្តែប្រាំឆ្នាំនេះ គេទាំងពីររង់ចាំមើលផ្លូវកូនដែលមកចាប់ផ្តើមឡើងផ្សាភ្នែក ។

គ្មានអាទិទេពណាមកចាប់ផ្តើមនឹងមុនីទៀតសោះ តើនាងត្រូវទំនេរពោះរហូតឬ ? គ្រូពេទ្យពិនិត្យសុខភាពនាងបានជំរាបនាងថា ៖

- នាងមិនទាន់អស់កូនទេ !

ដោយសារពាក្យមួយឃ្លានេះ ទើបមុនីមានសង្ឃឹមក្នុងការរស់នៅបន្តិច ។

សូមងាកមកមើលលោកវង្សបន្តិច ដើម្បីអនាគតចៅស្រី លោកវង្សសុខចិត្តលះបង់ភាពទីក្រុង មករស់នៅជនបទ ។ ក្បែរលោកគឺកុមារីតូចមួយអាយុ ៥ ឆ្នាំ ចងសក់កំប៉ោយពីរ កំពុងតែអង្គុយលេងល្បែងផ្សេងៗ ។ លោកវង្សទិញបានឆ្នាំងផង និងប្រដាប់ប្រដាដណ្តាំឱ្យវាលេង ។ កុមារីដានីឈូសចោលខ្មែច ៖

- អត់លេងទេប៉ា !

- កូនលេងទៅសប្បាយណាស់ !

- អត់សប្បាយទេ !

ជាមួយនឹងពាក្យអត់សប្បាយ នាងតូចចង្អុលទៅគោ ៖

- ជិះគោប៉ា !

លោកវង្សមិនចូលចិត្តសោះ គាត់នឹកគិតតែក្នុងចិត្ត "ជិះគោបើក្មេងប្រុសវាសម ព្រោះបង្រៀនឱ្យវាគ្នាហានមិនខ្លាចគ្រោះថ្នាក់ ចំណែកក្មេងស្រីជិះគោអីដែរ រៀនសូត្រទៅវាត្រូវជាង" ។

- ជិះគោខ្លាចគ្រោះថ្នាក់កូន ! គោរត់លឿនចាប់មិនទាន់ ដូលបាក់ដៃជើងចេញឈាមឈឺណាស់ !

កុមារីដានី ស្រាប់តែទារខ្លាំងៗថា ៖

- ជិះកប៉ា ! ជិះកប៉ា !

លោកវង្សខ្លាចកូនយំ ក៏ហុចកអោយចៅជិះ ៖

- ហ៊ី ! អញ្ជើញជិះមកកូនស្រី ! អនាគតកូនស្រីឯងបែបជិះកប្លឹងហើយ !

កុមារីមិនយល់ថាប្តីជាអ្វីទេ នាងតូចគិតតែសប្បាយនឹងបានជិះកប៉ាវា ។

- ប៉ាសប្បាយណាស់ !

លោកវង្សបញ្ជិះចៅលើករហូតដល់មាត់ទ្វារ បែកញើសជោគនៅក្នុងបន្ទប់របស់ចៅស្រីគាត់ លោកវង្សទិញកូនក្រមុំស្អាតៗ គ្រប់ចុនយកមកទុកអោយចៅស្រីលេង ។ កុមារីពុំសូវពលេង ឬប្រលែងលេងដូចគេទេ នាងតូចចូលចិត្តលេងសក់កូនក្រមុំ ហើយយកកន្ត្រៃមកកាត់សក់កូនក្រមុំកញ្ឆោតកញ្ឆោតអស់រលីង ពេលខ្លះទៀតនាងតូចច្រលំដៃយកកន្ត្រៃមកកាត់សក់លោកតាដាច់អស់ជាច្រើនផងដែរ ។ លោកវង្សនៅតែសើចជានិច្ច ទោះបីសក់កញ្ឆោតមួយដុំ ឬខ្លីមួយកំណាត់ក្បាល ក៏គាត់

មិនខឹងដែរ កុំអោយតែចៅស្រីរបស់គាត់ក្លាយជាអ្នកលេងកុន ។

អាយុបានប្រាំមួយឆ្នាំ ជីវិតរបស់ដានី បានយកនាងអោយទៅ រៀនអក្សរខ្មែរនៅសាលាជនបទ ។ ដានីរៀនឆ្លាតណាស់ ហើយបូកពា ប្លែកពីកុមារដទៃទាំងអស់ លេងស្លឹកដោយ ដានីតាំងខ្លួនជាមេកើយគេ ទាំងអស់ក្នុងចំណោមមិត្តភក្តិភូមិរបស់ដានី មានកុមារីខ្លះអាយុ ៧-៨ ឆ្នាំ ដានីនៅតែថាគេអស់ជាងដានីច្នៃ ។

ថ្ងៃអាទិត្យនេះ កុមារាកុមារីក្នុងភូមិទំនេរខ្លួនពីសាលា នាំគ្នា រត់លេងឈូឆរក្នុងភូមិ គេពិនិត្យឃើញក្នុងចំណោមនោះ មាននាងតូច ដានីមួយដែរ ។

នាងតូចស្លៀកខោប៉ោងជើងតូចខ្លីពណ៌ខៀវត្រឹមភ្លៅ ចងសក់ ទីទុយ ពាក់អាវហោប៉ៅធំៗពីរ កាន់ថ្មគ្រួសតូចៗបួនប្រាំដុំ សំរាប់លេង ត្រិះ ។ កុមារាខ្លះនាំគ្នាកាន់កាំភ្លើងលេងបាញ់ទឹកដាក់គ្នា កុមារីខ្លះ នាំគ្នាព័ទ្ធរង់ត្រិះគ្រួសលេង ខ្លះទៀតឈូសទឹកសើចកក្កឹក ។

ដានីដាក់កូនកន្ត្រៃមួយជាប់នឹងហោប៉ៅជានិច្ច ទៅដល់ពីមុខ ក្រុមលេងត្រិះ នាងតូចសុំគេប៉ៅហើយដាក់ខ្លួនចុះសុំលេងដែរ ។

- អោយគ្នាលេងផង !
- ចូលមក !
- គ្នាតអោយលេងមុន !
- កុមារីបីនាក់ទៀតសើច ÷
- អានី ថាវាពូកែ តក់ត ។

- តអោយហើយ បើចាញ់គ្នាទៀត គ្នាសុំសក់ហើយ !

- អើ ! យកសក់យកទៅចុះ ! បើវាចាញ់យើង ?

- បើអញចាញ់ អញទិញនំ ១០រ អោយស៊ី !

- អើ ! ខំលេងវើយ បាន ១០រ ទិញនំស៊ី !

កុមារីបីនាក់ព្រួញគ្នាលេងតទល់ជាមួយនាងតូចដានី ដែលអង្គុយ ធ្វើបូកយ៉ាងខែង ត្រិះថ្មលេងឈ្នះពួកដៃគូយ៉ាងងាយ ។

- ឈ្នះហើយ នៅអោយស្ងៀមណា !

- កាត់សក់អញ ! ម៉ែអញថាអត់អោយលេងក្បាលទេ ខ្លាច អាប់ប្រាជ្ញារៀនមិនចេះ !

- ម៉ែអញមិនឱ្យគេកាន់ក្បាល គាត់ថាអញចេះតែឈឺក្បាល !

- កុំកាន់ក្បាលអញវើយដានី !

កុមារីដានីដើរក្រវែលមិត្តភក្តិភូមិបីនាក់ ដែលប្រកែកញញឹមមិន ព្រមអោយកាត់សក់ រើសយកហេតុផលផ្សេងៗមកប្រកែក ។ វាធ្វើមុខ ក្រញូរច្រត់ចង្កេះបើកភ្នែកធំៗ មើលទៅមិត្តភូមិរបស់វា ÷

- ចុះពេលអញសុំសក់ ម៉ែចមិនប្រាប់អញ ?

- អញភ្លេច !

- អើ អោយអញកាន់ក្បាលកាត់សក់បន្តិចទៅ បើម៉ែវាសួរ ថាភ្លេចទៅណា ! មិនអោយអញកាន់ក្បាលក៏បានដែរ អោយអញកាត់ សក់អត់កាន់ក្បាលទេ ! តែមិនអោយអញកាត់សក់ អញទៅហៅពួក ប្រុសៗមកដេញនាងនៅពេលវាទៅសាលា !

- អញ្ជើញកាត់ទៅ ! តែកាត់សក់អញត្រង់ណាខ្លីៗ បានហើយណា !

- អើ ! អញកាត់ខ្លីទេ !

កាលបើគេព្រមឱ្យកាត់ហើយ ដានីលូកហោប៉ៅយកកូនកន្ត្រៃ ដើរកាត់សក់គេគ្រប់ចំនួន ។ នាងតូចច្រើនបន្តិចស្រែកថា ៖

- នៅអោយស្ងៀម វែងម្ខាងហើយ !

- ចៀវអោយស្មើ ខ្លាចម៉ែអញសួរ !

- កាត់កុំងាកបានល្អ ហី ... មិនអោយអញកាន់ក្បាលខ្លីខ្លះវែងខ្លះ អញមិនដឹងទេ !

- កាន់ៗទៅ ! ចាំអញភូតម៉ែអញថាភ្លេច !

ដានីលើកដៃភ្លែត ចាប់ក្បាលគេច្បូតសក់លេងយ៉ាងរំភើយ ។

- ដានី ! ទាញសក់អញឈឺណាស់ !

ដានីសើចតែក្នុងចិត្តម្នាក់ៗ ៖

"ភ្លើងអោយអញលេងក្បាល អញទាញសក់វាទៅហើយមិនអោយឈឺ ?"

ដានីស្លាប់ទាញសក់គេគ្រប់គ្នា ហើយក៏ឈប់លេង ដាក់កន្ត្រៃចូលក្នុងហោប៉ៅដើរទៅក្រុមឈូសមីក ។ វាឈរមើលគេឈូសមីក ឬក៏ខែងណាស់ ដៃពីរលូកហោប៉ៅដាក់ស្លាបកន្ត្រៃលេង ហើយសុំចូលលេងជំនួសនាងតូច ដែលឈូសដូលរូបកង្វើលសុំឈប់ ។ វាឈូសឈ្នះគេទៀតហើយ គេអោយវាបូលយកផ្ទះ ដានីបូលត្រង់ផ្ទះកណ្តាលវាគ្រវី

ក្បាលថា ៖

- អញអត់យកទេ ទាល់តែបូលបានផ្ទះលើបានអញយក !

វាប្រាកដនៀលទាល់តែបូលបានផ្ទះមេក្លោងដំបូល ទើបព្រមយក ។ កុមារីទាំងអស់បានសំរាក ហើយគិតនាំគ្នាលេងស្តេចចង់ ស្រីនៅម្ខាងប្រុសនៅម្ខាង ឯដានីវាលើកដៃភ្លែតសុំធ្វើស្តេច ដើម្បីអោយគេទៅគាល់វាប្រាប់ថាស្រលាញ់នរណាៗ

វាអង្គុយចំកណ្តាលសើចស្តេច រលាស់សក់កំប៉ោយពីរមើលទៅលើសើចវាហី ដោយពុំមានចោលភ្នែកទៅរកនរណាអោយដឹងខ្លួនអ្វីឡើយ ។

ចាស់ៗលាន់មាត់ថា ដានីនៅតូចសោះ តែឬកពាវដូចមនុស្សចាស់ ។ ឮចាស់ៗពោលសរសើរបែបនេះ ដានីខំតែងតាំងខ្លួនធ្វើឬកជាមនុស្សធំលើសដើម ។ ធម្មតាក្មេងកាលណាឮគេឱ្យប្រាប់ស្រលាញ់ឈ្មោះនេះ ឈ្មោះនោះតែងតែសើចហើយចោលភ្នែកដៀងរកសាមីខ្លួន តែស្តេចដានីមិនដូចក្មេងដទៃទេ វាអង្គុយយ៉ាងហ្មឺងមើលទៅលើ ហើយគ្មានបង្ហាញឬកពារលីមរលាម ឬចោលដើមភ្នែកកន្ទុយភ្នែកមើលអីទេ ពួកប្រុសៗនាំគ្នាស ។

- ហក ! អាចក់ទៅសាកលមើល ?

ដានីគ្មានព្យោចទេ នាងតូចគូសដីធ្វើមិនដឹង ។

- ដានីអត់ភ្ញាក់ទេឡើយ ! បែបគ្មានឈ្មោះអាចក់ទេ ទៅភ្លាមអាចក់ !

អាចកំធ្វើជាឈានជើងប្រុងរត់ ហើយដកមកវិញ ក្រែងដានី
ភ្នាក់ស្រែកហៅថាគេ តែស្ដេចដានីនៅនឹង មិនមានភ្នាក់អ្វីៗទាំងអស់
កាច់ដៃប្រសព្វយ៉ាងរំភើយ ចក់ទុកចិត្តទាំងស្រុងថាគ្មាននរណាខ្សឹប
ឈ្មោះគេទេ ក៏រត់រឿងទៅរកដានី ។

ដានីក្រោកឈរលើកដៃឡើងប្រកាស ÷

- បងណែនខ្សឹបប្រាប់ថាស្រណាញ់បងចក់ !

ចក់ទន់ជង្គង់ចង់ដួល ខំសាកល្បងដានីដែរ នៅតែស្មានមិនដឹង

- ប្រសព្វចាញ់ហើយ ស្រីៗសុំអោយអ្នកចាញ់ឡើងដើមស្លាបេះ
អោយគេយកទៅជូនចាស់ៗក្នុងភូមិពិសាម្ភរ !

កុមារាពេលនេះដែលលេងធំជាងគេ អាយុ ១២-១៣ឆ្នាំ និង
តូចជាងគេអាយុ ៩ ឆ្នាំ ប្រឆាំងដើមស្លាបូតៗ ពុំមានកុមារណាម្នាក់
ឡើងរួចឡើយ ព្រោះភ្លៀងពីយប់មិញ រអិលព្រិលដូចគេលាបប្រេង ។

- ឡើងមិនរួចទេ ! អោយធ្វើស្ដីផ្សេងទៅ !

ដានីឈរមើលហើយសើច បង្វិលខ្លួនប្រុងត្រឡប់ទៅផ្ទះ ប៉ុន្តែ
ក្រុមឈ្នះនិងក្រុមចាញ់មិនព្រមឈប់តវ៉ាគ្នាសោះ ។

- ចាញ់គេត្រូវបេះស្លា !

- ឡើងហើយតើ ដូច្នេះរួចគ្នាហើយ !

- ឡើងមែន តែមិនដល់លើ មិនត្រឹមត្រូវទេ !

- ចង់ត្រឹមត្រូវ ឡើងខ្លួនឯងទៅ !

- ប្រសព្វកំសាកធ្វើចាញ់គេហើយលេបសំដី !

- ស្រីៗបានតែប្រើ បើរអិលអាណាឡើងរួច ? ប្រើដូចជាគ្មាន
ភ្នែក ស្មានថាដាប់គេខ្លួនរកកូនប្រុសឯណាសងម៉ែគេបានឬ ? តិចពិបាក
យំស្លា !

ដានីថយមកក្រោយវិញ ហើយញញឹម ÷

- កុំអោយអ្នកចាញ់រួចខ្លួន ខ្ញុំអ្នកបញ្ជាវិញ !

កុមារីទទួលយល់ព្រមតាម ÷

- អើ ! អោយដានីបញ្ជាចុះ !

ដានីដកកន្ត្រៃពីហោប៉ៅ រួចប្រកាស ÷

- ខ្ញុំសុំកាត់សក់ម្នាក់បន្តិចៗ ទុកជាអនុស្សាវរីយ៍ !

ក្មេងប្រសព្វទាំងអស់លាន់មាត់ ស្រែក យី ! ព្រមគ្នា ។

- ងាប់ហើយ ! សក់ខ្លីផង កាត់ខ្លីថែមទៀត មានសក់ឯណា

សិត ?

- ស្លាប់ហើយ កន្ត្រៃដានីប៉ុនមេដៃ កាត់សក់គ្នាវិនិច្ឆ័យអុញ ទៅ

ណាមកណាចូលចំណោមគេមិនចុះទេ !

- ស្នែកបុណ្យឡើងសាលា ដានីអើយ ! ជាងកាត់សក់ដូចដានី

ឯង ខ្លាចតែគេមិនអោយចូលវត្តទេ ស្មានតែសក់អាវង !

ខាងកុមារីចង់ធ្វើបាបកុមារា ក៏ទាមទារអោយកុមារាទាំងនេះ

ធ្វើតាមពាក្យដានី ។ កុមារាខឹងណាស់តែមិនហ៊ានប្រកែក ព្រោះកុមារី

បានប្រើធម៌ព្រមានធ្ងន់ៗថា ÷

- អ្នកណាចាញ់គេហើយគេចខ្លួន សូមអោយអ្នកតាមក

កាច់កើតយូរទៅណាស់ !

កុមារាទាំងនោះខ្លាចពាក្យនេះណាស់ ព្រោះអ្នកស្រុកជនបទ តែងមានជំនឿខ្លះៗ ហើយឆ្លងមកដល់ក្មេងៗទៀតផង ។

កាលបើកុមារាព្រមហើយ ដានីក៏ដើរកាត់សក់គេគ្រប់គ្នា ។ តើ ដានីចូលចិត្តកាត់សក់មែនឬ ? មើលចុះនាងតូចច្នៃសក់គេចុះឡើង ទាញទៅមុខទៅក្រោយទាល់តែម្ចាស់គេធុញ ធ្វើមុខជូរហួញ ទើបលែង មកវិញ ។ ដោយសារដានីចូលចិត្តលេងសក់គេយ៉ាងនេះហើយ ទើប នាងតូចមានលក្ខណៈពិសេសម្យ៉ាង ស្គាល់សក់មនុស្សធំ និងមនុស្សតូច ច្បាស់លាស់ ។ សក់សរសៃឆ្មារ សក់សរសៃតូច សរសៃក្រាស់ សក់ចាស់ មានពណ៌យ៉ាងម៉េចៗ ដានីកាត់ចំណាំតែខ្លួនឯងបានយ៉ាងងាយ ។ ក្រោយ ពីកាត់សក់គេលេង នាងលូចកាត់សក់យកទៅទុកមើលបានក្រាស់ក្រៃល ហើយដានីក៏រិះត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញដោយសប្បាយ ។

ក្បែរគល់ស្វាយមួយដើមត្រង់ផ្លូវដែលដានីដើរទៅកាន់ផ្ទះ គេ ឃើញកុមារាម្នាក់ កាន់កូនស្លាតូចមួយនៅក្នុងដៃ កំពុងឈរស្ងៀមតាម សំលឹងមើលសត្វដើម្បីបាញ់ ។

ដានីឈប់ដំក់គិតថា ÷

“អាអ្នកកាន់ស្លានេះដូចជាមិនដែលឃើញ ? វាមកពីណាមក ? ស្នាវាកាន់ដូចជាគួរអោយចង់លេង តើអញធ្វើម៉េចនឹងដណ្តើមបាន ?”

កុមារាកាន់ស្លាមានអាយុ១១ ឆ្នាំហើយបងដានី ៥ ឆ្នាំប្រហែល តែដានីគ្មានគោរពគេជាងទេ គិតវ៉ៃស្មើតែម្តង ។

ដានីដើរទៅជិតកុមារាកាន់ស្លាហើយញញឹមបន្តិច ដើម្បីទាក់ចិត្ត ក្មេងនោះអោយទន់ចិត្តមកលើវា ។ កុមារាកាន់ស្លាបែរមុខចេញ ព្រោះ វាមិនស្គាល់ដានីសោះ ។

- មិត្ត ! ស្លៀកខោប៉ោងនេះសើចដាក់នរណា ?

ដានីខឹងណាស់ខំសើចដាក់គេ គេមិនទទួលយកសំណើចរបស់វា វាឈប់សើចហើយឈរសំលែកកុមារាកាន់ស្លា ។ កុមារាកាន់ស្លាប្រុង បាញ់សត្វទៅហើយ ស្រាប់តែឮសូរអ្នកណាហៅវា ÷

- ពណ្តារាយ ! អើ ពណ្តារាយ !

វាឮដូច្នេះក៏លែងបាញ់ ហើយរត់ទៅក្រោមដើមស្វាយ កាយ ដឹកបំប្លាយយ៉ាងលឿន ទើបរត់ទៅរកអ្នកហៅ ÷

- លោកតា ! ខ្ញុំនៅឯណេះ !

ដានីស្គាល់ច្បាស់ណាស់ លោកតាដែលហៅពណ្តារាយ គឺជាអ្នក ជិតខាងរបស់នាង គាត់ឈ្មោះតាសំ ប្រពន្ធគាត់ឈ្មោះយាយសូត្រ ជា គ្រួសារខ្សត់មនុស្សណាស់ ។

ចុះពណ្តារាយនោះមកពីណា ? ដូចជាមិនដែលឃើញ ?

ដានីសើចដាក់តាសំ ÷

- តា ! អត់អញ្ជើញទៅវត្តទេ ?

- អូហ្នី ! ដានីទេ ! តាមកពីវត្តវិញហើយចៅ ! ចុះឯងមកពី ណាទៅណា ?

- ខ្ញុំមកពីលេងមីក !

តាសំអង្គុលក្បាលដានី ÷

- ឮថាឯងពូកែរកស្វ័រ និងចូលចិត្តកាត់សក់គេ ចៅឯងធំ ឡើង ចង់ធ្វើជាជាន់កាត់សក់ឬ ?

ដានីសួរមកវិញ ÷

- ធ្វើជាន់កាត់សក់ដូចពូចាន់នោះឬតា ? មិនល្អសោះ ដើរ យូរកន្ត្រៃឡើងផ្ទះគេ !

តាសំសើច ÷

- ម៉េចក៏មិនល្អ ? នរណាក៏ត្រូវការកាត់ដែរ មួយខែបើចាន់ មិនកាត់សក់អោយទេ ម្នាក់ៗភ័យណាស់ ព្រោះសក់វែងខ្មាសគេ ចៅ ឯងដឹងទេ មនុស្សមានមុខមាត់ល្អយ៉ាងណាក៏ដោយ អោយតែសក់វែង ស្រមេមស្រមាមលែងល្អហើយ សក់សំខាន់ណាស់ណា !

ដានីឆ្លើយតបមកវិញថា ÷

- ប៉ុន្តែស្រីត្រូវរៀនខាងវិជ្ជាមេផ្ទះ ឱ្យចេះដាំស្លពូកែទើបល្អ ! តា ! ធ្វើមេផ្ទះសំរាប់តែគេប្រើម៉េចក៏ល្អ ? ខ្ញុំចង់ធ្វើអ្វីដែលប្រើគេ ហើយពូកែជាងគេ !

និយាយដល់នេះស្រាប់តែលេចលោកវង្សជីតាដានីដើរមកដល់÷

- ដានី ! ថ្ងៃនេះកូនឯងដើរបាត់យូរម៉្លេះ ?

ដានីរត់ទៅតោងកជីតា ÷

- វរលំតែសប្បាយណាប៉ា !

តាសំគាត់ដឹកដៃចៅប្រុសគាត់ម្ខាង ហើយដៃម្ខាងទៀតទះស្មា

លោកវង្ស ÷

- វង្ស ! ឮថាឯងចង់អោយកូនស្រីទៅរៀនវិជ្ជាមេផ្ទះឬ ? នៅ ឯប្រទេសជប៉ុនមែនទេ ? តើទៅអង្គាល់ ?

លោកវង្សលើកចៅស្រីពរ ហើយឆ្លើយដោយញញឹមថា ÷

- ទាល់តែអាយុ ១០ ឆ្នាំ ទើបបញ្ជូនទៅ ! ចុះសំឯងបានចៅ ប្រុសមកពីណាដឹកដៃ ?

- នេះជាចៅខ្ញុំបង្កើតណា ! ឪពុកវាជាចៅកែកូនធំណាស់នៅ ភ្នំពេញ ខ្ញុំមិនចូលចិត្តសោះ ! មុខរបរដូចឪពុកវា ព្រោះវរលំជាប់រហូត មិនសូវបាននៅថែទាំម៉ែឪទេ ! ខ្ញុំចង់អោយចៅខ្ញុំ រៀនអោយបានជ្រៅ ជ្រះ ធំឡើងអោយធ្វើពេទ្យដើម្បីរក្សាខ្ញុំ ដូច្នេះហើយទើបខ្ញុំសុំវាពីកូន ស្រីខ្ញុំយកមកចិញ្ចឹម !

- ធំប៉ុននេះហើយ ទើបសុំវាមក វាស្គាល់ម៉ែឪវា វាព្រមធ្វើ តាមសំឯងដែរ ?

- ប្រពន្ធខ្ញុំធ្វើមេដោះចិញ្ចឹមវាតាំងពីតូចមក ដូចវង្សឯងឃើញ ស្រាប់ហើយ ប្រពន្ធខ្ញុំមិនដែលនៅភូមិទេ ព្រោះនៅថែរក្សាវានេះណា ! ឥឡូវខ្ញុំចាស់ហើយ ទើបកូនស្រីខ្ញុំគេអាណិតដាច់ចិត្តអោយកូនមកខ្ញុំថែ ខ្ញុំអោយវាចូលរៀនហើយ ! ពណ្តរាយជំរាបសួរតាវង្សទៅកូន !

ពណ្តរាយជំរាបសួរតាវង្សតាមបញ្ហាតាវា ÷

- ជំរាបសួរលោកតា !

- អើៗ ! ល្អហើយចៅ !

ដានីបែរមុខចេញ ហើយនឹកខឹងនឹងពណ្តារាយ ចង់តែរករឿង ព្រោះអម្បាញមិញ វាខំសើចដាក់ពណ្តារាយបែរដាក់មុខចេញ ។

តាវង្សគាត់ប្រាប់តាសំថា ៖

- បើចង់អោយចៅសំងង់ធ្វើពេទ្យ ត្រូវឧស្សាហ៍បណ្តុះគំនិតវា អោយវាលេងសំភារៈពេទ្យ អោយវាឧស្សាហ៍ទៅពេទ្យ ហើយនាំពេទ្យ ណាមួយអោយវាស្គាល់ដើម្បីអោយធ្វើតាម !

តាសំឆ្លើយដោយញញឹម ៖

- ខ្ញុំកំពុងតែធ្វើដូចវង្សឯងថានេះហើយ ក្មេងប្រុសដទៃទៀត ចូលចិត្តលេងបាញ់កាំភ្លើងគ្នា ទាល់តែឈាមដៃឈាមជើង ខ្ញុំតែងតែ ហាមចៅខ្ញុំ មិនអោយប្រព្រឹត្តល្បែងទាំងនេះទេ ព្រោះវានាំអោយចិត្ត ពាលកាចសាហាវ ខ្ញុំរកសំភារៈពេទ្យអោយវាលេង !

ដានីដាក់មុខមកវិញយ៉ាងលឿនមើលទៅពណ្តារាយ ហើយគិត ថា ៖

"មិញអញឃើញវាលេងកាំភ្លើងប្រហែលវាលូចលេងហើយទើប ឃើញតាវាមកប្រញាប់យកទៅលាក់ បើអញចង់ឱ្យវាត្រូវវិញ ប្រាប់ តាវាតែបន្តិច វាច្បាស់ជាយំមិនខាន ! ហ៊ីស ! តែអញជាក្មេងចាស់ចិត្ត ចាស់គំនិតដូចមនុស្សធំ អញមិនខ្ជិរវល់នឹងរឿងវាទេ !

ឃើញដានីដាក់មើលវា ពណ្តារាយចេះតែលូចសំលឹងមើលវិញ ទាំងមុខមិនធម្មតា ។ កុមារនោះចេះតែភ័យៗ ... មិត្តចនេះហៅប៉ៅវា ដេរធំៗណាស់ វាមិនមែនជាក្មេងស្អាតទេ ព្រោះគ្រាន់តែហៅប៉ៅវាដេរ

ប្តីឡើង ក៏អាចអោយដឹងថា វាជាក្មេងប្រមូលល្បែងលេងច្រើនណាស់ ទាល់តែហៅប៉ៅទូញ មុខវាសើចពូកែលាក់រឿងនានា ហើយសក់វាចង យ៉ាងស្រួល គឺជាក្មេងម្នាក់ពូកែសំដីផងហើយឆ្លាតណាស់ វាមិនស្គាល់ អញសោះ ! តិចវាប្រាប់តាអញ ថាអញលេងកាំភ្លើងជាមិនខាន ព្រោះ វាចង់អោយអញត្រូវវិញពិតដើម្បីបានសប្បាយចិត្ត មុខវាហ្នឹងប្រហែលជា ចង់សើចនឹងឃើញគេយំណាស់ អោយតែបារីប្រាប់តាអញ ថ្ងៃណាមួយ ដែលស្ងាត់ល្អ អញលូចវីវាអោយកប់ភក់បឹងឈូកម្តង !

គិតយ៉ាងនេះហើយ ពណ្តារាយក៏សំលក់តែមករកដានីវិញ ធ្វើ អោយនាងតូចក្តៅក្រហាយជាខ្លាំង ។

- ចុះវាមាស់ភ្នែកម៉្លេះ ? ចេះតែសំលក់អញ ! តែ បើកុំតែ អញត្រូវគេចាត់ទុកជាក្មេងចេះមានគំនិតចាស់ទុំ កុំអីអញចាក់រុកតាវា អោយវីវាហើយ ឬវាដឹងថាអញជាក្មេងចិត្តចាស់ទុំ ហើយចង់លអញឱ្យ ខឹងដើម្បីនិយាយដើមអញ ? អញមិនខ្លីចាញ់បោកវាទេ ! អញកាន់តែ ក្បាលក្មេងៗធំជាច្រើន អញជាក្មេងថ្នាក់អន្តេស អញមិនទៅជ្រលក់ មាត់និយាយរឿងតូចតាចតឹងទេ វាប្រហែលមិនដឹងថាអញពូកែលើស គេ ក្បាលគេគ្រប់ៗគ្នាប្រកាន់ ហើយគោរពណាស់ តែចំពោះអញៗ កាន់ ក្បាលពូកណាក៏បានដែរ ហើយថ្ងៃណាមួយអញនឹងកាន់ក្បាលវាអោយ ដូចជាក្បាលគេគ្រប់គ្នាជាមិនខាន !

ក្មេងទាំងពីរមានគំនិតផ្ទុយស្រលះ ។ ពណ្តារាយភ័យនឹងកំហុស ខ្លួនរអើលៗ ខ្លង រីឯដានីខ្លួនប៉ុនកដៃតែបូកប្រហែលវីរៈនារី ចាត់ទុក

រឿងផ្សេងៗសុទ្ធតែជូនទាប ហើយអ្វីដែលវាធ្វើសុទ្ធតែជូនខ្ពស់ ។
ចាស់ៗទាំងពីរជជែកគ្នាជាហូរហែ រីឯក្មេងទាំងពីរអោយតែខ្សែ
ភ្នែករត់ប៉ះគ្នា ផ្កាក្លើងអស្ចារ្យមានបញ្ចេញមកប្រឆាំងគ្នា ដោយស្វ័យ-
ប្រវត្តិ ។

ទៅដល់ផ្ទះដានីញ៉ាបាយរួចរត់ចូលបន្ទប់ភ្លាម ហើយទាញសក់
ដែលវាលូចកាត់បាន យកមកដាក់ក្នុងប្រអប់មួយយ៉ាងធំ ហើយសើច
ញញឹមនិយាយតែម្នាក់ឯងថា ៖

- ក្បាលអាមួយនោះ មូលទ្រវែងដូចផ្លែក្តៅ ខំតំរង់ទៅតាម
ក្បាលវា សក់វាទៅជាស្លើងខំប្រឹងកាត់នោះប្រឹង ។ ក្បាលអាមួយទៀត
សក់រឹងកំព្រឹស កោតណាស់ បែបវាអត់មុជទឹកទេដឹង ? បានជាសក់វា
បះប្រាំងពិតលែងចុះក្រោម ខឹងពេកចាប់ដកសក់វាចោលអស់សន្លឹក
វាស្រែករំពង ! យី ! កាន់ក្បាលគេសប្បាយមែន ធ្វើអ្វីក៏បានដែរ ព្រោះ
ភ្នែកមើលមិនឃើញ ។

កុមារីដៃខូចនេះ បើកភ្នែកភ្លឺៗ មើលទៅរូបកូនក្រមុំ ហើយ
គិតតទៅទៀតថា ៖

"ថ្ងៃមុនឃើញពូចាន់កាន់ក្បាលពូម៉ែមេស្រុក ។ ពូម៉ែឮគេថា
កាចណាស់ គាត់ស្រែកអោយគេរាល់គ្នាចង់រាតអាចម៍ តែទីបំផុតគាត់
អោនក្បាលអោយពូចាន់កាត់សក់គ្មានក្អកមួយម៉ាត់ ។ យី ! ខ្ញុំគិតធ្វើ
ជាងកាត់សក់ហើយធំជាងគេទាំងអស់ !"

សំរេចចិត្តដូច្នេះរួចហើយ ដានីសប្បាយចិត្តណាស់ វាបិទភ្នែក

គេទាំងពួកញឹមពព្រាយ ។ ព្រឹកឡើងដានីស្លៀកពាក់ស្អាតបាតដើរទៅ
រៀនតែឯង ជាទំលាប់របស់វា វាតែងចូលហៅមិត្តវាម្នាក់ទៀត អោយ
ដើរទៅជាមួយវា ។ តែព្រឹកនេះវាចង់ដើរទៅរកដើមស្វាយ ដើម្បីលូច
មើលកន្លែងកប់កាំភ្លើង ទើបមិនបានហៅមិត្តអោយរួមដំណើរ ។

វាចេះតែអួតខ្លួនវាថា ៖

"អញទៅលូចមើលកាំភ្លើងគេដូច្នេះ ដូចមនុស្សធំប្លែកដូចកូនក្មេង
គេសរសើរអញថា ដូចមនុស្សធំគ្រប់ៗគ្នា តិចអញមកលូចចាំមើលកាំ-
ភ្លើងគេយ៉ាងនេះគេថាអញធ្វើឬកដូចកូនក្មេងទៅ ? អន់ណាស់ឡើយ !"

តែគំនិតក្មេងវានៅតែក្មេង ចង់បានគេសរសើរនោះហួសពីចង់
ហើយ តែចិត្តចង់លេងសើចនោះ ក៏សែនមហាចង់ណាស់ដែរ ។ ដានីដើរ
លបៗរួចហើយលុតជង្គង់ចុះ រាវរកកន្លែងកប់ប៉ះដីទន់ៗវាកាយភ្លាម
កាំភ្លើងក៏បង្ហាញរូបរាងឡើង ដានីម្នីម្នាស្រវាំងលើកយកមកមើល កំពុង
តែផ្អៀងផ្អាតមើល ស្រាប់ឮសូរជើងទីប្រឆាំងមកដល់ ដានីគេចមិនទាន់
រកច្រកក្រវាត់កាំភ្លើងចោលទៅកន្លែងដើមវិញ វាឮសូរមាត់ក្មេងប្រុស
ម្នាក់និយាយឡើងថា ៖

- យី ! មានចោរលូចរបស់គេកប់ចោលហ្ន៎ ! ចោរនេះមាន
សក់វែង ហើយចងត្រឹមត្រូវវល្លណាស់ ជាចោរថ្នាក់ធំ !

ដានីមិនដឹងទេ វានឹកក្នុងចិត្តថា ៖

"អញជាមនុស្សចាស់ចិត្តចាស់គំនិត វាជាក្មេងវាមិនដឹងថា អញ
ជាមនុស្សពូកែជាងគេទេ គង់ថ្ងៃណាមួយហុចក្បាលឱ្យអញជ្រាវលេងទេ

អានាង !

- តើ ! ឡើយយកស្និមិត្តកប់ទីនេះ មានដឹងថាគល់ស្វាយនេះជា
កន្លែងអញទុកស្និមិត្តទេ ? បានអញចិត្តល្អកាយចេញយកមកក្រៅនោះ ជា
សំណាងល្អហើយ ចុះបើអញចិត្តមិនល្អ ហើយជំរុះវត្ថុឆ្លុះឆ្លាបពីលើវិញ
វាយាំងមើលដែរ ? មើលមិនអរគុណបងស្រីទេឬ ?

ពណ្តារាយសែនហួសចិត្ត ÷

- ហ្នឹងបងស្រីផង ? តើ ! នាងតូចនាងកើតឆ្នាំអី ? ឆ្នាំនេះគ្នា
មានអាយុ ១២ ឆ្នាំហើយណា ! បើអោយគ្នាហៅនាងតូចឯងថាបងស្រី
មានវ័យធំជាងគេ មិនមែនស្លៀកខោប៉ោងត្រឹមភ្លៅ ពាក់អាវមានហោ-
ប៉ៅធំៗពីរ ដាក់សុទ្ធតែបាយឡូកបាយឡូអីចឹងទេ !

ដានីសំលឹងអាវនាងមានហោប៉ៅធំៗទាំងសងខាង ទាំងញញឹម
ខ្ចីប ។

- ឆ្នាំនេះ ខ្ញុំអាយុ ៦ ឆ្នាំ ! បើគិតពីអាយុវិញ ខ្ញុំបួនឯងដល់ទៅ
៦ ឆ្នាំណោះ ប៉ុន្តែបើគិតពីរស់នៅក្នុងស្រុកនេះ ខ្ញុំមានអាយុបងឯង ៦
ឆ្នាំដែរ ! ឯងទើបនឹងមកដល់ថ្មីៗ ឯងមិនដឹងទេថា នៅទីនេះគេគោរព
អ្នកណា ដែលមានបូកពាជាមនុស្សធំ ! នៅទីនេះ ខ្ញុំត្រូវគេចាត់ទុកជា
តំណាងមនុស្សចាស់ ដូច្នេះខ្ញុំត្រូវតែបងឯង !

ពណ្តារាយពេបមាត់ ÷

- យើងជាមនុស្សធំយើងមានអាយុបងឯង ! ម៉ែឪយើងប្រដៅ
ថា ក្មេងធំឈ្មោះជាមួយក្មេងតូចអស់ណាស់ ដូច្នេះកុំឱ្យអស់ យើងមិន

ឈ្មោះជាមួយឯងទេ ! ឯងត្រូវចេះរៀបបូកពាអោយសមនឹងអាយុផង
ឃើញគេបងត្រូវគោរពគេផង !

- យើងមានប្អូនជាច្រើនអាយុលើសឯងផង ឯងដឹងទេបូកពា
របស់យើងសមជាមនុស្សធំ ដូច្នេះឯងមិនឈ្មោះជាមួយយើងត្រូវហើយ
ព្រោះយើងក៏មិនចូលចិត្តឈ្មោះនឹងក្មេងៗដូចឯងដែរ !

ដានីហៅពណ្តារាយថាក្មេងៗ ដូចជាវាធំណាស់អញ្ចឹង ពណ្តារាយ
វិតតែច្រលោត ÷

- តើ ! មិត្តប្អូនឡើយ ក៏ចង់ធ្វើធំដែរ ! មនុស្សធំណាមកដុះ
អាចម៍នៅគល់ស្វាយដូចមិត្តឯងនោះ ? មិនចេះខ្មាសធម្មជាតិសោះ !
តាំងខ្លួនយ៉ាងនេះទៅរួច !

ដានីមើលមុខពណ្តារាយយ៉ាងមុត ÷

- តើ ! កុំនិយាយខ្លាំងៗពេក ! បើឯងជាមនុស្សធំម៉េចក៏
ស្រែកជំទាស់ឮម្ល៉េះ ? ឯងធ្លាប់ឃើញមនុស្សធំឈ្មោះគ្នាទេ ? មនុស្សធំ
គេឈ្មោះគ្នាអត់ស្រែកដូចឯងអីចឹងទេ ! គេនិយាយខ្សឹបៗ ហើយវៃគ្នា
តែម្តង ! ប្រហែលនៅផ្ទះឯងសំបូរតែមនុស្សមានអាយុច្រើន តែបូកពា
ជាកូនក្មេងហើយ ទើបកាត់បានមករកឯងស្រែកឡូឡាដូចកូនក្មេងលេង
ស្វាដណ្តើមទី សមណាស់ស្រែកយ៉ាងនេះដូចជាកូនក្មេង !

- ហ៊ីស ! នៅតែតាំងខ្លួនជាមនុស្សចាស់ទៀត មើលបើឯង
ចាស់ឯងអាចមានកូនបានទេ ? ឯងកូនប៉ុន្មានហើយ ?

ដានីចំអកមកវិញថា ÷

- អូហ្នា ! នៅស្រុកឯងចាស់ដោយសារមានកូនឬ ? ចោល
ម្យ៉ាងណាស់ ! នៅស្រុកយើងនរណាមានកូនច្រើនជាងគេ គេចាត់ទុក
ជាមនុស្សល្ងង់ ចាស់ល្ងង់ជាមនុស្សអន់ជាងក្មេងជាអ្នកល្ងង់ ព្រោះក្មេង
ល្ងង់វាអាចកែទៅជាក្មេងឆ្លាតបាន រីឯចាស់ល្ងង់ មានតែងាប់ទេទើបចប់
ល្ងង់ ! យើងមិនមែនចាស់ល្ងង់ទេ យើងជាមនុស្សក្មេងអាយុតែចាស់
គំនិត ដែលគេនាំគ្នាហៅយើងថា "ក្មេងឆ្លាតៗ" ហើយប្រៀបទៅនឹង
យើងជាមនុស្សឆ្លាតទៀត ដូច្នេះយើងគ្មានកូនទេ ! ព្រោះចាស់ឆ្លាត
ច្រើនតែអត់កូន ដូចលោកយាយសូត្រគ្រូទាយនៅក្នុងភូមិនេះអីចឹង !
គាត់អត់កូនមួយទេ តែនរណាក៏សរសើរថាគាត់ពូកែដែរព្រោះគាត់ទាយ
ឆុតណាស់ !

ដានីមិនគួរចេះនិយាយពាក្យទាំងនេះទេ ប៉ុន្តែពាក្យអស់នេះ
ជិតវាធ្លាប់និយាយប្រាប់គេឯងសួរពីវា ទើបវាចាំបាន ហើយនិយាយ
កើតដូច្នេះ ។

ពណ្ណាយវិតតែខឹងហើយផ្ទាន់តទៅទៀតថា ៖

- បើឯងថាឯងធំ តើឯងជិះកប៉ាឯងធ្វើអ្វី ? មនុស្សធំគេមិន
ដែលអោយប៉ប៊ីពរទេ !

ដានីពេបមកវិញ ៖

- ចុះឯងអីក៏ភ្លឺភ្លើម្ល៉េះ ? បើឯងឈឺជើងដើរមិនរួច ឯងមិន
អោយប៉ាឯងពរទេឬ ? នៅក្នុងព្រៃកាលណាមានពស់ចឹក គេពមកឱ្យ
គ្រូខ្មែរមើល ឯងមិនទាន់មកទើបអត់ដឹង ។ យី ! មនុស្សធំនៅស្រុក

ឯងអត់ចេះជួយគ្នាទេឬ ? គេបីពដើម្បីជួយគ្នា វាជារឿងធម្មតារបស់
មនុស្សទេតើ !

ពណ្ណាយវិតតែចង់ឈ្នះទៀត ព្រោះដានីនៅតែឆ្លើយរួចរហូត
ភាគីផ្ទាន់សាជាថ្មី ៖

- បើឯងជាមនុស្សធំ ម៉េចក៏ឯងចង់សក់កំប៉ោយពីរ ? ឯងមើល
មនុស្សធំមាននរណាចង់សក់ដូចឯង ?

ដានីគ្រវីសក់ហើយឆ្លើយដោយស្រួល ៖

- គេជាមនុស្សធំទាំងអាយុ ធំទាំងគំនិត គេចាំបាច់ចង់ធ្វើអ្វី
រីឯយើងក្មេងអាយុ តែចាស់ទុំខាងគំនិត ត្រូវចង់ឱ្យខុសគេស្រួលចំណាំ !
ឯងនេះអត់ដឹងអីសោះ ! នៅភូមិនេះគេអាចស្គាល់យើងបាន ដោយសារ
សក់ចងកំប៉ោយនេះណា !

- វាមិនខ្មោចទេ យើងមិនព្រមជឿថាឯងជាក្មេងធំឡើយយើង
នៅតែហៅឯងថាមីតូចៗ ឯងធ្វើអីយើង ?

ដានីឆ្លើយបែបហ្នឹង ៖

- ចុះយើងបានប្រាប់ឯងហើយថា យើងជាក្មេងចាស់គំនិតយើង
មិនឈ្មោះនឹងក្មេងទេ ឯងហៅយើងថាមីតូចៗដូចជាសម្លដែរ ព្រោះមី
តូចៗ បញ្ជាក់ថាយើងនៅក្មេង ឯងថែមពាក្យខាងចុងបន្តិចថា "មីតូច
ដ៏ឆ្លាត" នោះគ្រប់គ្រាន់ហើយ !

ពណ្ណាយស្រែកវ៉ាស ៖

- មីតូចកំភ្លើ ! មីតូចដ៏ឆ្លូត ! មីតូចឡប់ៗ !